

September 2012

**Frederiksberg
Kommunelærer-
forening**

Frydendalsvej 24
1809 Frederiksberg C
Telefon: 3329 7811

012@dlf.org

Telefontid

Mandag - torsdag:
10:00 - 15:00

Fredag:
10:00 - 13:00

www.fkf.dk

Ane Søegaard:
Formand

Anja H. Løgtholt
Næstformand
Koordinator for det skole- og
uddannelsespolitiske arbejde

Annette Juhl
Kasserer
Koordinator for organisations-
arbejdet, kontaktperson for de
private grundskoler

Cinna Vollmond
Koordinator for arbejdsmiljø-
arbejdet

Mads Kyrsting
Bestyrelsesmedlem

**Lars Leed
Christensen**
Bestyrelsesmedlem

Ib Hummelgaard
Bestyrelsesmedlem

Jørgen Thyregod
Bestyrelsesmedlem

Nummer 26

FKF-NYT

Et godt arbejdsmiljø er en gratis øvelse! * "Opslagstavle" * Fælles lærerdag 13. august * Inklusion: "Man føler, man sidder alene med 'lorten'" * Lærerne på Frederiksberg underviser meget * Digital velfærd – et ventende gode i forhandlingerne om kommunens budget på skoleområdet??? * FKF- kalenderen * Lærers dag

Et godt arbejdsmiljø er en gratis øvelse!

Jeg lånte engang en guidebog som opfordrede sine læsere til at skrive ind til redaktionen, hvis nogle af de restauranter, som den anbefalede viste sig at være blevet dårlige, for – som forfatteren skrev: "Good places turn in to bad places, and bad places go bankrupt".

Af **Ane Søegaard**

Formand for FKF

” et godt arbejdsmiljø er en fælles opgave at sikre – og ledelsen er både juridisk og personalepolitisk ansvarlig for arbejdsmiljøet.

Det samme kan siges om en arbejdsplads: En god arbejdsplads kan blive til en dårlig en af slagsen – og så går vi "nedenom og hjem". At skabe et godt arbejdsmiljø er en konstant og dynamisk proces. Den stopper aldrig.

I forordet til "Håndbog om psykisk arbejdsmiljø" (Arbejdstilsynet, 2004) står der bl.a.:

"Et godt psykisk arbejdsmiljø øger sandsynligheden for, at medarbejderne investerer det fornødne engagement og lever op til de ændrede krav i arbejdet. Det er således en fordel for virksomheden, hvis arbejdsgiveren skærper sin bevidsthed om, hvilke elementer der udgør et godt psykisk arbejdsmiljø."

Hvem bærer ansvaret?

Hvad gør vi som lærere og børnehaveklasseledere, psykologer, pædagogiske konsulenter og vejledere, hvis vi oplever at vores arbejdsplads har forandret sig til det værre?

Hvordan håndterer vi det, når vi mistriives på skolen? Når vores arbejde går fra

udviklende og skabende til krævende og stressende?

- Reagerer vi hurtigt og aktivt på vores egen (mis)trivsel? På andres?
- Bider vi tænderne sammen og fortsætter – holder fanen højt og ser frem til næste ferie?
- Drøfter vi det med hinanden på lærerværelset? I teamet? Med ledelsen?
- Tænker vi, at det er nok fordi, vi har fået 6.b i år – og de er utålelige, præpubertære, grænseoverskridende og dovne – og deres forældre urealistisk urimelige i deres krav til skolen og til os?
- Eller er det den nye teammakker som giver os fornemmelsen af ikke at slå til?

Kort sagt: Hvad gør vi, når vi oplever at arbejdspladsens psykiske arbejdsmiljø er for dårligt?

Svaret er vel, at vi reagerer meget forskelligt.

Men sagen er, at et godt arbejdsmiljø er en fælles opgave at sikre – og ledelsen er både juridisk og personalepolitisk ansvarlig for arbejdsmiljøet.

At være garant for et godt arbejdsmiljø er både en ret og en pligt, lederne har. Og så kan det faktisk betale sig at udøve god ledelse, også på det felt – det er der mange sparede vikartimer i...

Herfra skal der derfor lyde en opfordring til at sætte fokus på, hvad der kan forbedre og sikre det gode psykiske arbejdsmiljø på jeres skole. Bed din leder om hjælp til den opgave!

”Opslagstavle”

Ny mailadresse

Hvis du skifter mailadresse, bedes du gøre følgende:

Log ind på Min side på www.dlf.org og skriv den nye adresse under Kontaktoplysninger - eller kontakt kredsen - eller send en mail til dlf@dlf.org, skriv Ny mailadresse i emnefeltet og husk at opgive dit medlemsnummer.

Har du hørt om ”Ny Nordisk Skole”?

Hvis ikke, kan det anbefales at kigge forbi:

www.nynordiskskole.dk

Her kan du læse, hvad hele projektet – som bl.a. også involverer DLF – handler om og samtidig se, hvad der kræves hvis din skole skal være med på vognen.

Ny bog: ”Læsning og skrivning i alle fag”

Danmarks Lærerforening har i en årrække forsøgt at skabe en fælles national opbakning til at forbedre elevernes læsekompetencer. Da det ikke var muligt at skabe politisk opbakning til et fælles projekt, valgte foreningen i 2011 selv at lancere læseprojektet ”Vi læser for livet”.

Bogen ”Læsning og skrivning i alle fag” er endnu et led i Danmarks Lærerforenings læseprojekt. Mange lærere har i de sidste par år arbejdet engageret med at udvikle faglig læsning og skrivning på deres skoler. Skolernes overraskende store tilslutning til projektet vidner om, at lærerne viser stor interesse og ansvar for at udvikle kvaliteten i deres egen undervisning.

”Læseforskningen peger entydigt på, at der er behov for mere fokus på læsning på mellemtrinet og i udskolingen. Efter anbefaling af flere læseforskere blev det derfor besluttet, at begrebet ”faglig læsning og skrivning” er omdrejningspunkt for hele læseprojektet. Både for at forbedre elevernes læse- og skrivekompetencer, men også for at styrke fagligheden i folkeskolen,” lyder det fra Anders Bondo Christensen.

Alle skoler vil få 1-2 eksemplarer af bogen ”Læsning og skrivning i alle fag” fra DLF – spørg din tillidsrepræsentant, hvis du vil vide mere.

Læs mere om læseprojektet på www.vilæserforlivet.dk

Demonstration ved Folketingets åbning 2. oktober

Ifm. Folketingets åbning tirsdag den 2. oktober arrangeres demonstration imod dagpengeforringelser og nedskæringer i den offentlige sektor. FKf deltager og opfordrer medlemmer til også at være med – vi planlægger at mødes omkring kl. 14 i vores lokaler på Frydendalsvej 24 på Frederiksberg og så gå i samlet flok mod Slotspladsen foran Christiansborg. Nærmere info får du hos din TR – men sæt allerede nu kryds i kalenderen!

Inklusion

FÆLLES LÆRERDAG 13. AUGUST

Af: Ib Hummelgaard,

Bestyrelsesmedlem og AMR
på Skolen ved Nordens Plads

- Reducer forstyrrende adfærd 0,86
- Lærerstyret undervisning 0,84
- Feedback til elever 0,72

Mandag den 13. august var over 600 glade lærere tilbage efter en velfortjent ferie. De var samlet til fælles lærer dag med fokus på inklusion og klasseledelse. Dagen bød på to fælles oplæg fra Niels Egelund og Susan Tetler og bagefter 19 forskellige workshops.

Niels Egelund fokuserede i sit oplæg på andelen af unge som gennemførte en ungdomsuddannelse med fokus på bl.a. kønsforskellene. Såfremt skolen skal have større succes vil et øget timetal, mindre social segregering og en enhedsskole op til det 15. år fremme succesraten, viser den nyeste forskning.

Internt i skolen fremhævede Niels Egelund tre faktorer som også ville forøge udbyttet af undervisningen (Hattie 2009):

Derudover berørte han kort, hvorfor der er fokus på en øget inklusion, da der på landsplan indenfor de sidste 10 år er sket en stigning af henvisning til specialområdet på 33 % - 2/3 af alle eleverne i specialundervisningen er drenge og samtidig de mest urolige.

Susan Tetler fokuserede i sit oplæg på udfordringerne og faldgruberne ved inklusion. Udfordringerne var ifølge Tetler at få inddraget forældrene og eleverne som medaktører og at der blev sørget for et systematisk, målrettet og differentieret kompetenceløft, således at lærerne blev hørt og medinddraget, ellers vil inklusionen ikke kunne lykkes.

Vi kan kun håbe på, at de nødvendige tiltag både kommunalt og på skolerne bliver iværksat, så chancerne for succesfuld inklusion forøges til gavn for alle.

” det giver en følelse af dårlig samvittighed og at man ikke gør sit arbejde godt nok.”

”Man føler, man sidder alene med 'lorten'”

Af Anja Hyldgaard Løgholt

næstformand

hvordan inklusion kan skabe problemer, som ingen rigtig ved, hvordan man skal håndtere.

Filippo fortæller:

”Vi har haft mange børn med vanskeligheder og har haft handlingsplaner på 11 forskellige børn. Fire børn er blevet flyttet og vi har nu ”kun” tre PPR sager i klassen. Det har hjulpet rigtig meget for klassen, at vi fik rykket de fire elever. Vi var 26 før og nu har vi 22.

(Fortsættes næste side)

At inklusion er en udfordring i hverdagen oplever mange lærer – bl.a. Filippo Larussi, som er lærer på Skolen ved Søerne. Han har i gennem sidste skoleår oplevet,

Inklusion

Det har været frustrerende som lærer at man skulle trække af sted med AKT og ledelse der ikke rigtig vidste hvad, der skulle ske, fordi sagen var så anderledes end noget de havde prøvet før. Jeg havde brug for, at der skulle ske noget og at der blev taget en beslutning, men de havde brug for overblik og tid til at vurdere. Forståeligt, men rigtig hårdt når man føler man i sidste ende sidder alene med "lorten" i hverdagen, og der ikke rigtig sker noget.

Der er blevet brugt rigtig mange ressourcer og jeg er sikker på, at ledelsen har gjort deres bedste, men jeg har følt, at det var mig, der sad med ansvaret.

Det var selvfølgelig godt at have en AKT-lærer indover, men det har været hårdt at skulle ændre så meget på ens undervisning, når man var mest presset.

Der har været mange informationer og handlingsplaner som jeg ikke har været i stand til at huske eller gøre noget ved - og det giver en følelse af dårlig samvittighed og at man ikke gør sit arbejde godt nok."

Filippos oplevelse er desværre ikke enestående, men ingen lærere skal føle, at de står alene med ansvaret for inklusionsopgaven. Det er et tydeligt eksempel på, at der er et behov for at Frederiksberg Kommune og de enkelte skoler får lagt en strategi for arbejdet med inklusion, så det bliver tydeligt, hvilke rammer der er gældende, hvem der er ansvarlig for hvad og hvor man går hen og får hjælp – både akut og langsigtet.

Frederiksberg Kommunelærerforening støtter inklusionen på betingelse af at:

- at inklusion aldrig bliver et spørgsmål om at spare ressourcer
- at inklusion er et fælles ansvar og aldrig kun den enkelte lærer/lærerteams ansvar
- at der er politisk erkendelse af, at ikke alle elever kan eller skal inkluderes; grænsen for inklusion går der, hvor fællesskabet og arbejdsmiljøet for elever og lærere er i fare

Læs mere om FKF og inklusion:

<http://fkf.dk/fkf/det+mener+fkf>

Hvad mener du?

Kan du genkende Filippos historie? Eller har du måske et eksempel på det modsatte: vellykket inklusion? Hvad skal der til, for at vi kan løfte inklusionsopgaven?

Uanset hvad, er FKF altid interesseret i at høre om erfaringer, gode ideer, undringer mm. Hvis du har input, du vil dele med os og andre, er du meget velkommen til at sende en mail til næstformand Anja Hyldgaard Løgtholt (ahyl@dlf.org).

KL-partnerskab:

Lærerne på Frederiksberg underviser meget

KL's rapport om effektiv anvendelse af lærernes arbejdstid på Frederiksberg viser, at lærerne i gennemsnit bruger ca. 40,1 % af deres arbejdstid på selve undervisningen. Det tal ligger over gennemsnittet for hele landet.

"Det er da positivt - men ikke overraskende - at vi har en høj undervisningsprocent, men det er vigtigt for politikere og andre, der kigger på KL's tal at huske, at det netop kun er tal. KL beskæftiger sig slet ikke med kvaliteten af undervisningen eller skoletilbuddet i det hele taget", siger næstformand i Frederiksberg Kommunalærerforening Anja Løgtholt.

Til trods for den høje undervisningsprocent, peger KL på en række mulige omprioriteringer, der vil kunne give mere undervisning indenfor den nuværende ramme - det drejer sig om at fjerne til fra andre opgaver (fx efteruddannelse, mediecenter, vejlederfunktioner eller tid til fælles møder) og bruge tiden til undervisning i ste-

det.

"Der er ingen tvivl om, at man kan lave denne øvelse", siger Anja Løgtholt, "men man skal holde sig for øje, at det ikke er konsekvensfrit. Kvaliteten i undervisningen hænger sammen med lærernes muligheder for efteruddannelse og mediecenter, læse- og matematikvejleder osv. bidrager i høj grad til styrkelse af fagligheden. Det vil være ærgerligt at skære på de felter."

Hvilke konsekvenser, KL's rapport evt. vil få for Frederiksbergs skolevæsen, besluttet af kommunalbestyrelsen. Derfor sendte Frederiksberg Kommunalærerforening umiddelbart efter offentliggørelsen af KL's rapport et notat omkring bekymringer for konsekvenserne af KL's omprioriteringsforslag til lokalpolitikere.

Læs notatet her:

<http://fkf.dk/files/Kredsfiler/Frederiksberg%20Kommunal%C3%A6rereforening/7%20-%20KL-partnerskab/120831%20-%20FKF%20-%20KL%20Partnerskab%20-%20rapport%20-%20kommentarer.pdf>

FKF's egen undersøgelse

Frederiksberg Kommunalærerforening lavede med stor hjælp fra tillidsrepræsentanterne og Danmarks Lærerforening vores egen undersøgelse af undervisningsprocenten på Frederiksberg. Vores undersøgelse viser lige som KL's, at der undervises meget på Frederiksberg.

Resultaterne ligger tæt på hinanden – KL's resultat er en gennemsnitlig undervisningsprocent på 40,1, mens FKF's ender på ca. 40,3. Forskellen kan skyldes forskelle i opgørelsesmetoden, da vi ikke kunne få adgang til KL's regneark og derfor har brugt vores egen model.

Er AKT undervisning?

KL sætter spørgsmålstegn ved hvorvidt AKT-undervisning bør tælles med som undervisning – det er talt med i rapporten, men KL gør opmærksom på, at undervisningsprocenten ville være lavere uden AKT.

FKF er ikke i tvivl: den del af AKT-opgaven, der handler om undervisning af hele klasser, grupper af elever eller enkelte elever er selvfølgelig undervisning og skal derfor have fuld forberedelsestid.

Dertil kommer andre dele af AKT-opgaven fx vejledning og supervision af kolleger.

Digital velfærd – et ventende gode i forhandlingerne om kommunens budget på skoleområdet???

Af Jørgen Thyregod, bestyrelsesmedlem

Lærere erstattes af PC'ere, store elever underviser små, mediecenteret beskæres pga. digitalisering og programudbuddet til skolens undervisning reduceres. Det er, hvad man i kommunens budgetmateriale kalder "Digital velfærd."

Som andre kommuner skal Frederiksberg spare på udgifterne, og i de kommende forhandlinger indgår "Digital velfærd" som et bud på besparelser. På skoleområdet foreslår man bl.a. at spare på lærere ved at udnytte IT bedre. Man lægger det ud til den enkelte skole at finde besparelserne, men foreslår følgende:

- Undervisning på tværs af klasser, hvor IT understøtter et lavere personaleforbrug (computere erstatter lærere!)
- IT-færdighedsforløb i indskoling og mellemtrin, hvor elever fra udskolingen er medansvarlige for aktiviteter og læringsprocesser. (de ældre elever underviser de yngre elever)
- Ændringer i prioriteringen ang. åbningstid og aktiviteter i mediecenterregi (der skæres i åbningstiden)

Derudover skal der prioriteres kraftigt i de licenser til IT-programmer, som skoler for øjeblikket bruger, og der skal spares på indkøbet af nyt materiel, ved at eleverne kan medbringe deres egne computere.

Selv med de meget pæne ord "Digital velfærd" er det rigtig svært at se forslaget, som andet end et rent besparelsesfor-slag.

For det første er der ingen videnskabelig evidens for at IT i undervisningen virker – Niels Egelund nævnte på fælleskursdagen, at den forskning han kendte til, satte IT langt ned på listen over, hvad god undervisning kræver.

Dernæst er det ikke alle skoler, hvor IT fungerer, så man kan basere undervisningsforløb på det. Problemerne er kendte: For få computere, for langsom internetforbindelse og Activeboards, der ikke fungerer.

Rent pædagogisk må man som lærer også stille sig tvivlende overfor at erstatte lærere med maskinel. En lærer, to klasser og en masse computere – er det måden at drive god undervisning på? Og er der OK at lade de ældre elever undervise yngre elever?

Der findes selvfølgelig også andre skolerelevante besparelsesmuligheder i budgetforslaget:

Programmeret undervisning – synonym for "Vandreklasser" – opstår igen som mulig løsning på kapacitetsproblemerne på skoleområdet. Det kan være lidt bekymrende at forestille sig i disse inklusionstider, hvor visse elever har stort behov for tryk.

Ønsker du selv at se nærmere på budgetforslagene og hvad det eventuelt kan betyde for netop din skole, så spørg din TR. Han/hun har materialet.

Kommunalbestyrelsen afholder budgetseminar 7.-8. september, hvor budgettet forventes at blive forhandlet på plads - den endelige behandling finder efter planen sted 2. oktober.

Når du læser dette blad, er budgettet altså efter al sandsynlighed faldet på plads – FKF holder dig orienteret: <http://www.facebook.com/FrederiksbergKommunelaererforening> og www.fkf.dk

Tid	Begivenhed	Sted
Tirsdag 2. oktober (eftermiddag, præcist tidspunkt udmeldes gennem TR)	Demonstration Folketingets åbning, demonstration imod dagpengeforringelser og nedskæringer i den offentlige sektor.	Frydendalsvej 24, Frederiksberg→ Slotspladsen foran Christiansborg
Fredag 5. oktober kl. 13-17	Lærerens Dag Fredagscafe kl. 13-17 hos FKF, Tag dine kolleger med til en hyggelig eftermiddag	Frydendalsvej 24, Frederiksberg
Fredag 23. november kl. 15→	Medlemskursus og -fest	Et sted på Frederiksberg

Lærerens Dag – fredag den 5. oktober

Fredag den 5. oktober er international "Lærerens Dag".

FKF har tidligere meldt ud, at vi i den forbindelse vil holde medlemskursus og -fest. Det har dog vist sig, at mange skoler selv afholder forskellige arrangementer denne dag – derfor flytter vi medlemskursus og -fest til fredag den 23. november.

SÆT KRYDS I KALENDEREN OG FORTÆL DET TIL DINE KOLLEGER!

Vi fejrer dog stadig Lærerens dag d. 5. oktober:

Kl. 13-17 holder Frederiksberg Kommunalærerforening reception for alle Frederiksberglærere og deres familier på Frydendalsvej 24, Frederiksberg.

Der vil være lidt at spise og drikke, vi arbejder på at skaffe et par underholdende indslag og ikke mindst vil der være mulighed for at være i selskab med en masse dygtige kolleger fra hele Frederiksberg, som alle fortjener at blive fejret på Lærerens Dag!

Vi glæder os til at se dig og dine kolleger 😊

**Lærerens dag
- ses vi?**

Velkommen!

Frederiksberg Kommunalærerforening byder velkommen til alle nye medlemmer. Får du brug for din fagforening, kan du altid kontakte din TR eller kredsen – se mere på

www.fkf.dk eller <http://www.facebook.com/FrederiksbergKommunelaererforening>.